

Dievčatko so zápalkami

Cieľ aktivity: Uvedomiť si dôležitosť šetrenia potravín.

Vyučovacie predmety: Ja a svet okolo mňa (prípravný, prvý a druhý ročník) – téma: staraj sa o svoje zdravie, čo nám chutí a čo nie. Vecné učenie (prípravný, prvý a druhý ročník) – téma: správna životospráva, starostlivosť o zdravie, choroby.

Pomôcky: rozprávková kniha H. CH. Andersena s príbehom o „Dievčatku so zápalkami“, obrázkový materiál, tabuľa, fixky.

Príprava: Príprava obrázkového materiálu.

Postup / realizácia:

- V úvode motivácia rozprávkou „Dievčatko so zápalkami“. Žiaci pozorne počúvajú rozprávku.
- Žiaci si majú uvedomiť rozdiely medzi bohatými a chudobnými. Žiaci si majú uvedomiť potrebu pomoci chudobným, hladným a pod.
- Rozhovor o tom, či je správne plytvať potravinami, vyhadzovať jedlo...
- Žiaci s vyučujúcou mapujú situáciu vyhadzovania jedla v škole.
- Vychádzka do blízkeho okolia školy (sídliisko), na ktorom žiaci mapujú situáciu s odpadkami jedla v kontajneroch.
- Beseda na tému „Čo sme zistili v škole a na sídlisku“.
- Braistorming – návrhy nápadov na zníženie množstva vyhodnených potravín.

Zhrnutie:

Žiaci si na základe rozprávky uvedomili, že je dôležité pomáhať a vážiť si to, čo máme. Hlavne to, že potravinami sa nemá plytvať. Žiaci spolu s vyučujúcim dospejú k záveru, že potraviny, ktoré nezjedia v škole, majú odnieť domov.

Príloha:

Dievčatko so zápalkami

Hans Christian Andersen

Bola treskúca zima, padal sneh. Blížil sa tmavý večer. Bolo to v posledný deň v roku, na Silvestra. V tej zime a tme išlo po ulici malé chudobné dievčatko, prostovlasé a bosé. Z domu vyšlo v pantofliach, ale načo mu aj boli také pantofle! Predtým ich nosievala jeho mama, také boli veľké. Ako dievčatko prebiehalo ulicou, aby sa vyhlo dvom rútiacim sa vozom, stratilo ich. Jednu pantofľu nemohlo nájsť a s druhou odbehol akýsi chlapec. Vravěl, že si z nej urobí kolísku, keď bude mať deti. Teraz šlo dievčatko bosé, s nôžkami od zimy červenými, až belasými. V starej zástere malo hromadu sírových zápaliék a jeden zväzok držalo v ruke. Po celý deň si od dievčatka nikto nič nekúpil. Nikto mu nedal ani grajciar. Chodilo po uliciach hladné, premrznuté a vyzeralo, chúd'a, veľmi úboho. Snehový páper mu padal na dlhé plavé vlásky s peknými kučerami na šiji. Dievčatko však vôbec nemyslelo na to, aké je pekné. Za všetkými oblokmi sa svietilo a po ulici sa šírila vábivá vôňa husaciny. Veď bol novoročný predvečer a dievčatko myslelo práve na to. Učupilo sa v kúte medzi dvoma domami, z ktorých jeden trochu vyčnieval do ulice. Drobné nôžky skrčilo pod seba, ale tu mu bola ešte väčšia zima. Domov sa neopovážilo ísť, lebo zo zápaliék nič nepredalo a nezarobilo ani grajciar. Otec by ho iste vybil. A doma je tiež zima, veď majú sotva strechu nad hlavou a fúka tam, hoci najväčšie diery vypchali senom a handrami. Dievčatku celkom zmeraveli malé rúčky od zimy. Ach, maličká zápalka by ich zohriala! Len keby si mohlo čo len jednu vziať zo zväzočka. Škrtnúť o múr a zohriať si prsty! Vytiahlo zápalku a „škrť!", ako zapraskala, ako horí! Bol to teplý, jasný plameň ako zo sviečky, ktorý hrial, keď nad ním držala ruku. Aké to bolo zvláštne svetlo! Dievčatku sa zazdalo, že sedí pri veľkých železných kachliach s lesklými mosadznými guľami a mosadznými rúrami. Oheň utešene horel a výborne hrial! Dievčatko už vystieralo nohy, aby si ich zohrialo, a tu plameň zhasol. Kachle sa stratili, sedelo tu len s vyhorenou zápalkou v ruke. Škrťlo novou zápalkou, ktorá zahorela, zasvietila a na mieste, kam dopadlo jej svetlo, bol múr priehľadný ako závoj. Videlo rovno do izby, kde bol stôl prestretý bielym obrusom. Na ňom stál jemný porcelán a nádherne sa paríaca pečená hus plnená slivkami a jabĺčkami. Ešte krajšie bolo to, že hus vyskočila z misy a drobčila po dlážke s vidličkou a nožom v chrbte. Drobčila dovtedy, až sa dostala k chudobnému dievčatku. Zápalka zrazu zhasla a dievčatko videlo len hrubý, studený múr. Zažalo novú zápalku. Odrazu sa našlo pred nádherným vianočným stromčekom. Bol ešte väčší a viacej vyzdobený než stromček, ktorý na posledné Vianoce videlo cez sklené dvere u bohatého kupca. Na zelených konároch horeli tisíce sviečok a z nich sa usmievali na dievčatko pestré obrázky, čo inak zdobia výkladné skrine. Dieťa natiahlo obe ruky - vtom zápalka zhasla. Vianočné sviečky vystupovali stále vyššie a vyššie, až sa dievčatku zdalo, že sú to jasné hviezdy. Jedna z nich spadla a urobila po nebi dlhú ohnivú čiaru.

„Teraz niekto zomiera!" povedalo si dievčatko. Tak vravievala jeho nebohá stará mať, ktorá jediná zo všetkých ľudí bola k nemu dobrá: Keď padá hviezda, vždy odchádza

nejaká duša do neba. Opäť škrtlo o múr zápalkou, ktorá doširoka zasvietila. V jej lesku stála stará mať, nevýslovne jasná a žiarivá, milá a láskavá. „Stará mama,“ zvolalo dievčatko, „vezmi ma k sebe! Ja viem, že sa stratíš, keď zápalka zhasne. Stratíš sa, tak ako teplé kachle, nádherná husacina a veľký, utešený vianočný stromček!“ Dievčatko rýchlo zapálilo celý zvyšok zápaliek v načatom zväzočku, lebo starú mamu chcelo vidieť čo najdlhšie. Zápalky svietili tak jasne, že bolo pri nich svetlejšie než za bieleho dňa. Nikdy predtým nebola stará mama taká pekná a veľká. Vzala si dievčatko do náručia a leteli vysoko, veľmi vysoko, ta, kde niet zimy, hladu ani strachu. Za studeného rána, v kúte pri dome sedelo malé dievčatko s červenými lícami a s úsmevom na tvári. Bolo mŕtve, zmrzlo v posledný večer starého roka. Novoročné ráno zasvitlo nad malou postavičkou so zápalkami v lone. Jeden zväzoček temer vyhorel. „Chcelo sa zohriať“, vraveli ľudia. Ale nikto nevedel, koľkú krásu videlo, v akom jase odišlo so starou mamou do radostí Nového roku.

Zdroj: <http://www.juko56.dobrosoft.sk/rozpravky/ax110.htm>

Vypracovala: Špeciálna základná škola, Zápotockého 127, 981 01 Hnišťa